

Statoil ASA
5954 Mongstad

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 10.03.2005
Vår ref.: 2005/60 405.14
Deres ref.:
Saksbehandler: Fredrik Weidemann, telefon: 22573628

Oversendelse av særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ og vedtak om tildeling av kvoter til Statoil ASA Mongstad

Statens forurensningstilsyn har ferdigbehandlet søknaden fra Statoil ASA Mongstad av 14. januar 2005, og har besluttet å gi særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ etter forurensningsloven. Tillatelsen følger vedlagt. SFT har samtidig i medhold av klimakvoteloven besluttet å tildele bedriften 1 529 500 kvoter for 2005, 1 577 000 kvoter for 2006 og 1 577 000 kvoter for 2007. Dersom forutsetningene lagt til grunn i vedtaket endres vesentlig, kan SFT omgjøre tildelingsvedtaket.

Vi viser til Deres søknad av 14. januar 2005 om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ etter forurensningsloven og om tildeling av kvoter etter klimakvoteloven. Det vises også til brev med tileggsinformasjon av 31. januar 2005 og 14. februar 2005. Søknad om tillatelse til kvotepliktige utslipp vil bli omtalt i punkt 1, mens søknad om tildeling av kvoter vil bli omtalt i punkt 2.

1. Tillatelse til kvotepliktige CO₂-utslipp

For virksomheter med utslipp av CO₂ som har tillatelse etter forurensningslovens § 11 første ledd, må denne tillatelsen anses for å ha omfattet også CO₂-utslipp så langt slike utslipp har vært en påreknelig følge av den tillatte virksomhet og ikke utformingen av tillatelsen eller andre forhold har gitt holdepunkter for en annen tolkning. For enkelte virksomheter har for øvrig utslippene av CO₂ vært uttrykkelig regulert i tillatelsen gjennom spesifikke utslippsgrenser.

Lov om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) ble vedtatt 17. desember 2004. Samtidig ble det tilføyd et nytt annet ledd i

forurensningsloven § 11, hvorefter det må innhentes særskilt tillatelse til utslipp av CO₂ som omfattes av klimakvoteloven.

Når det gjelder utslipp av CO₂ som nå er omfattet av kvoteplikt, må tillatelsen virksomheten allerede har etter forurensningslovens § 11 første ledd, således anses opphevet i og med kravet om særskilt tillatelse til kvotepliktige CO₂-utslipp i det nye annet ledd i § 11.

Statens forurensningstilsyn (SFT) gir med dette særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂. Tillatelsen følger vedlagt dette brev. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11 andre ledd. Tillatelsen omfatter utslipp fra aktiviteter som angitt i tillatelsens punkt 1 og gjelder så langt det innleveres kvoter i henhold til plikten i klimakvoteloven § 13.

Kvotepliktige utslipp som ikke er omfattet av denne tillatelsen er ulovlige og straffbare etter forurensningsloven § 7 jf. § 78. Manglende innlevering av kvoter i forhold til kvotepliktige utslipp vil medføre overtredelsesgebyr med hjemmel i klimakvoteloven § 21, og er dessuten straffbart etter forurensningsloven § 78, se forurensningsloven § 11 andre ledd siste punktum.

Brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven samt forskrifter fastsatt i medhold av denne er også straffbare etter forurensningsloven § 78. Brudd på rapporteringsplikten fastsatt i eller i medhold av § 16 i klimakvoteloven er straffbart etter denne lovs § 22.

Saksfremstilling og begrunnelse

Statoil Mongstad er operatør for virksomhetene på Mongstad som omfatter raffineridrift, Vestprosessanleggene og råoljeterminalen på Mongstad. Alle utslipp av CO₂ i forbindelse med raffinering av mineralolje er kvotepliktige i henhold til klimakvotelovens § 3 b) og klimakvoteforskriften § 1-1 b) så fremt unntaket i kvoteplikten ikke kommer til anvendelse, se klimakvoteforskriften § 1-1 andre ledd. Det følger av denne bestemmelsen at kvoteplikten ikke gjelder utslipp fra forbrenning av biomasse eller avgiftsbelagt fossilt brensel.

Raffineriet forsynes med råolje som skipes inn til råoljeterminalen. Råoljen omdannes i en katalytisk cracker til ulike petroleumsprodukter, herunder bensin. Prosessen på Mongstad er optimalisert i forhold til å produsere bensin. Under cracke-prosessen brukes det en katalysator, og her omdannes tunge oljefraksjoner til lette. Et restprodukt fra crackingen er råkoks, som bearbeides videre til kalsinert koks i en kalsineringsovn. Kalsinert koks brukes blant annet som anodemateriale.

Utslippene av CO₂ fra bedriften kan i hovedsak deles inn i prosessutslipp og utslipp fra energianlegg. Utslipp av CO₂ fra energianlegg skjer i forbindelse med faking av overskuddsgass og forbrenning av fyrgass i forskjellige ovner og kjeler. I en råoljeovn forbrennes også en liten mengde spillgass. I tillegg har virksomheten et lite CO₂-utslipp

fra forbrenning av en liten mengde avgiftsbelagt fyringsolje som ikke er omfattet av kvoteplikten.

Prosessutslipp av CO₂ omfatter avbrenning av koks avsatt på crackerkatalysatoren, og avbrenning av koks i kalsineringsovnen.

De kvotepliktige utslippene dannes ved forbrenning av følgende energibærere:

- fygass
- fakkeltgass
- spillgass

Følgende prosesser gir også utslipp av CO₂ som er kvotepliktig:

- avbrenning av koks på crackerkatalysator
- kalsinering av koks i kalsineringsovn

Det framgår av søknaden av 14.januar 2005 at Statoil Mongstad forventer å bli sertifisert etter ISO 9001 og ISO 14001 i løpet av februar 2005. Bedriften har for øvrig utarbeidet et dokument om miljøstyring som beskriver systemene som bidrar til utslipp til luft, hvordan utslippene beregnes, og hvordan de skal rapporteres. System for elektronisk lagring av data utover 10 år er også etablert.

SFT anser at dokumentasjonen fremlagt i søknaden av 14.januar 2005 og i brev med tilleggsinformasjon av 31. januar 2005 og 14. februar 2005, som tilfredsstillende dokumentasjon på at Statoil Mongstads vil være i stand til å overvåke og rapportere sine kvotepliktige utslipp. Hvorvidt Statoil Mongstad rapportering er i overensstemmelse med klimakvoteforskriftens bestemmelser, vil være gjenstand for konkret vurdering i de årlige rapportene

2. Vedtak om tildeling av kvoter

Statens forurensningstilsyn (SFT) tildeler med dette Statoil Mongstad 1 529 500 kvoter for 2005, 1 577 000 kvoter for 2006 og 1 577 000 kvoter for 2007.

Bedriften skal gi melding til SFT om enhver endring av virksomhetens art eller omfang som kan ha betydning for om betingelsene i dette tildelingsvedtaket er oppfylt, se klimakvoteloven § 10.

Saksfremstilling og begrunnelse

Bedriftens søknad

Statoil Mongstad søker om tildeling av kvoter i henhold til klimakvoteloven § 8 andre ledd bokstav c) på bakgrunn av gjennomførte vesentlige endringer i den kvotepliktige

aktiviteten beskrevet i punkt 1 ovenfor. Endringene er gjennomført i og etter årene i basisperioden (1998-2001). Statoil Mongstad søker om kvoter tilsvarende 1 610 000, 1 660 000 og 1 660 000 tonn CO₂-utslipp for hhv. 2005, 2006 og 2007.

SFTs vurdering

Vurdering av tildelingskriterier

Det følger av klimakvotelovens § 8 andre ledd bokstav c) at det i de tilfeller utslippene fra virksomheten har blitt eller med rimelig sikkerhet forventes å bli vesentlig økt eller redusert som en følge av vesentlige endringer i virksomhetens art eller omfang skal dette tillegges betydning ved tildelingen.

Det gjennomsnittlige utslippet fra Statoil Mongstad i basisperioden var ca 1 450 939 tonn CO₂. Bedriften forventer at utslippene i kvoteperioden vil øke med 209 000 tonn CO₂, tilsvarende en prosentvis økning på ca 13, prosent i forhold til basisperioden. SFT anser at denne forventede økningen i utslippmengde utgjør en vesentlig utslippsendring i forhold til det gjennomsnittlige utslippet i basisperioden.

Det følger av klimakvoteloven § 8 andre ledd bokstav c) at den forventede vesentlige utslippsendringen må skyldes vesentlige endringer i virksomhetens art eller omfang.

Statoil Mongstad opplyser i søknad av 14. januar 2005 og i brev med tileggsinformasjon av 31. januar 2005 om gjennomførte prosjekter og investeringer i virksomheten. Fra 1998 og fram til i dag har det vært gjennomført flere endringer i raffineriet på Mongstad. Den mest omfattende endringen var etableringen av Vestprosess i 1999 og utvidelsen av denne i 2004. Råoljeanlegget ble også utvidet i 1999. Samlet medførte disse investeringer i størrelsesorden 1 - 2 mrd NOK. Det forventes at prosjektene vil medføre en økning av CO₂-utslippene i kvoteperioden med ca 140 000 tonn i forhold til utslippene i basisperioden. Investeringer på mer enn 1 mrd NOK er også foretatt i forbindelse ombygging av crackeranlegget, anlegg for avsvovling av bensin, samt utskiftning av kjeler til produksjon av damp, med mer. Disse prosjektene medfører økninger i CO₂-utslippene på ca 70 000 tonn CO₂ i kvoteperioden. Alle anleggene som bidrar til økningen i CO₂-utslippene i kvoteperioden vurderes som BAT.

SFT anser disse investeringene for å representere vesentlige varige og reelle kapasitetsendringer i anlegget. SFT finner det tilstrekkelig sannsynliggjort at disse kapasitetsendringene vil medføre vesentlige økte kvotepliktige CO₂-utslipp i kvoteperioden i forhold til basisperioden.

SFT finner med dette at Statoil Mongstad kan dokumentere gjennomførte prosjekter og investeringer i og etter basisperioden som vil gi utslippsøkninger på 210 000 tonn i forhold til utslippene i basisperioden. Videre finner SFT at Statoil Mongstad har begrunnet søknaden om kvoter i størrelsesorden 1 660 000 tonn CO₂, som innebærer en økning på 209 000 tonn i forhold til basisperioden. For 2005 søkes det om noe mindre antall kvoter enn for 2006 og 2007. Begrunnelsen for dette er at kapasiteten i Vestprosess forventes å bli noe mindre utnyttet i 2005.

På dette grunnlaget finner SFT å kunne tildele Statoil Mongstad AS kvoter iht. klimakvoteloven § 8 andre ledd bokstav c). Ved tildeling etter denne bestemmelsen må utslippene for 2005, 2006 og 2007 bestemmes.

Bestemmelse av utslippsgrunnlaget for tildeling av kvoter

De beregninger av kvotepliktige utslipp som er framlagt i bedriftens søknad av 14. januar 2005, og tilleggsinformasjon i brev av 31. januar 2005 og 14. februar 2005, vurderes som tilstrekkelig dokumentasjon for søknaden, og legges til grunn for SFTs vedtak om tildeling av kvoter.

De framlagte regnskapene for beregning av årlig kvotepliktig utslipp er basert på bedriftsspesifikke faktorer for beregning av CO₂-utslipp fra forbrenning av de ulike energibærerne. Utslippsfaktorene beregnes jevnlig på bakgrunn av målinger av energibærernes sammensetning. Faktorene vil kunne variere noe over tid, blant annet fordi energibærernes karboninnhold varierer noe. SFT finner å kunne legge de benyttede utslippsfaktorene og aktivitetsdataene til grunn for vedtaket om tildelingen av kvoter. Etter SFTs vurdering er Statoil Mongstads omsøkte prognoser for forventede kvotepliktige CO₂-utslipp rimelig sikre ut fra forventet planlagt produksjon og erfaring med anlegget.

På bakgrunn av data og beregninger i søknaden og tilleggsinformasjonen, er kvotegrunnlaget for Statoil ASA Mongstad bestemt til å være:

2005: 1 610 000 tonn CO₂
2006: 1 660 000 tonn CO₂
2007: 1 660 000 tonn CO₂

Konklusjon og innsendelse av opplysninger

I henhold til klimakvoteloven § 6 ble den samlede kvotemengden fastsatt av Kongen 11. mars 2005. Det er lagt til grunn for denne beslutningen at de kvotepliktige virksomhetene skal tildeles kvoter tilsvarende 95 prosent av kvotegrunnlaget. Tatt hensyn til denne tildelingskoeffisienten tildeles Statoil ASA Mongstad 1 529 500 kvoter for 2005, 1 577 000 kvoter for 2006 og 1 577 000 kvoter for 2007.

Dersom forutsetningene med hensyn til utslippsfaktorer og aktivitetsdata endres slik at de kvotepliktige utslippene reduseres vesentlig i forhold til tildelt mengde, vil SFT kunne omgjøre tildelingsvedtaket, jf klimakvoteloven § 8 tredje ledd. Statoil ASA Mongstad må sende melding til SFT om slike endringer så snart de er gjort kjent med dem og senest innen 10. januar i de aktuelle årene.

SFT gjør for øvrig også oppmerksom på meldeplikten i klimakvoteloven § 10 (se over).

Saksbehandlingsgebyr

SFTs behandling av søknader om endring av utslippstillatelser er omfattet av en gebyrordning. For virksomheter som allerede i dag har tillatelse til utslipp av CO₂ anses vedlagte tillatelse etter nytt annet ledd i forurensningsloven § 11 i relasjon til gebyrreglene som en endring av eksisterende tillatelse. I dette tilfellet skal det betales et gebyr etter sats 2. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr.19 300,- for SFTs behandling av søknaden, jf forskrift om begrensning av forurensning av 01. juli 2004 kapittel 39 og vedlagte faktura.

Kvoteregister – gebyr for kvoter

I henhold til klimakvoteforskriften § 5-1 skal det for kvoter utstedt av staten betales et gebyr på 33 øre pr. kvote til statskassen. Bedriften skal betale et gebyr på kr 504 735 for kvoter utdelt i 2005. Utdeling av kvoter for 2005 vil finne sted når vedlagte faktura er betalt.

Eventuelle kvoter for 2006 og 2007 vil bli utdelt 1. mars de respektive årene under forutsetning av at gebyret blir betalt, jf klimakvoteforskriften § 5-1. Faktura for betaling av gebyr vil bli tilsendt bedriften før 1. mars i 2006 og 2007.

Utdeling av kvoter vil skje til bedriftens konto i Det norske registeret for klimakvoter (kvoteregisteret). Bedriftens kontonummer i kvoteregisteret er NO-120-38-0. Inntil kvoteregisteret kobles til andre lands kvoteregistre i EU og til registeret for Den grønne utviklingsmekanismen, vil det kun være mulig å overføre kvoter mellom kontoinnehavere i Det norske registeret for klimakvoter. EU-kvoter og sertifiserte utslippsenheter fra Den grønne utviklingsmekanismen vil likevel kunne brukes til oppgjør for kvoteplikten, jf kapittel 3 i klimakvoteforskriften.

Overføring av kvoter til en annen konto i kvoteregisteret, overføring av kvoter til oppgjør for kvoteplikten og overføring av kvoter for sletting skjer ved at kontoinnehaver sender en skriftlig anmodning til SFT. Bedriften kan utnevne opptil to kontorepresentanter (primær og sekundær) som vil få adgang til å administrere bedriftens konto. Alle anmodninger om overføring av kvoter må underskrives av enten primær eller sekundær kontorepresentant. Dersom primær eller sekundær kontorepresentant ikke er signaturberettiget, må disse gis fullmakt av en i bedriften som er signaturberettiget. Fullmaktsskjema er tilgjengelig på SFTs nettsted: www.sft.no/kvoteregister/.

SFT ber bedriften utnevne en primær (obligatorisk) og en sekundær (valgfritt) kontorepresentant. Opplysninger om kontorepresentanten(e) skal gis i et skjema som også er tilgjengelig på SFTs nettsted: www.sft.no/kvoteregister/.

Utfylte skjema skal sendes SFT pr. brev eller faks. Mer informasjon om kvoteregisteret finnes på ovennevnte nettsted.

Klage

Vedtaket om særskilt tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂, herunder også plassering i gebyrklasse, og vedtaket om tildeling av kvoter kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til SFT.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. SFT eller Miljøverndepartementet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages.

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til SFT. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil SFT også kunne gi på forespørsel.

Med hilsen

Ingrid Bjotveit (e.f.)
direktør for næringslivsavdelingen

Anne-Grethe Kolstad
seksjonssjef

Vedlegg:

Tillatelse til kvotepliktig utslipp av CO₂
Faktura med gebyr for behandling av søknad
Faktura med gebyr for kvoter utdelt for 2005

Kopi til:

Lindås kommune, Rådhuset, 5914 Isdalsø.
Fylkesmannen i Hordaland, Miljøvernabdelingen, Postboks 7310, 5020 Bergen.
Petroleumstilsynet, Postboks 599, 4003 Stavanger.

**Særskilt tillatelse til kvotepliktige
utslipp av CO₂
for**

Statoil ASA Mongstad

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6 § 11 andre ledd jf § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 14. januar 2005 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden.

Bedriftsdata

Bedrift	Statoil ASA Mongstad
Beliggenhet/gateadresse	Mongstad
Postadresse	5954 Mongstad
Kommune og fylke	Lindås kommune, Hordaland
Org. nummer (bedrift)	980 945 676
NACE-nummer og bransje	23.20 – Raffinering av petroleumsprodukter
NOCE-nummer kvotepliktig aktivitet	101.02 Forbrenningsprosesser >50 og < 300 MW 105.08 Bearbeiding av petroleumsprodukter
Kategori for kvotepliktig aktivitet ¹	Raffinering av mineralolje

SFTs referanser

Kvotepliktig identifikasjonskode²: NO-120-38-0

Tillatelse gitt: 15.3.2005	Endringsnummer:	Sist endret:
Anne-Grethe Kolstad (e.f.) seksjonsleder		Fredrik Weidemann saksbehandler

¹ I henhold til aktiviteter angitt i klimakvoteforskriften § 1-1

² Identifikasjonskoden er identisk med bedriftens kontonummer i kvoteregisteret

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder utslipp av CO₂ fra Statoils oljeraffineri på Mongstad. Utslippene av CO₂ fra bedriften kan i hovedsak deles inn i prosessutslipp og utslipp fra energiproduksjon. Utslipp av CO₂ fra energiproduksjon skjer i forbindelse med faking av overskuddsgass og forbrenning av fygass i forskjellige ovner og kjeler. I en råoljeovn forbrennes også en liten mengde spillgass. Prosessutslipp av CO₂ omfatter avbrenning av koks avsatt på crackerkatalysatoren, og avbrenning av koks i kalsineringsovnen.

Kvotepliktige utslipp av CO₂ fra forbrenning av følgende energibærere:

- fygass
- fakkellgass
- spillgass

Kvotepliktige utslipp av CO₂ fra prosesser:

- avbrenning av koks på crackerkatalysator
- kalsinering av koks i kalsineringsovn.

Tillatelsen omfatter utslipp av CO₂ fra aktiviteter som angitt i dette punkt, og gjelder så langt det innleveres kvoter i henhold til plikten i klimakvoteloven § 13.

2. Krav til internkontroll

Bedriften plikter å ha internkontroll for sin virksomhet, se forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (forskrift av 6.12.1996, nr 1127 – Internkontrollforskriften).

Internkontrollen skal sikre og dokumentere at den kvotepliktige overholder krav i denne tillatelsen, forurensingsloven og relevante forskrifter til denne loven. I tillegg skal internkontrollen sikre at krav i forskrift om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (forskrift av 23.12.2004, nr 1851- klimakvoteforskriften) kapittel 2 om rapportering av kvotepliktige utslipp blir overholdt.

Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

3. Rapporteringskrav

Bedriften skal innen 1. mars året etter at utslippene fant sted rapportere utslippene til SFT i henhold til reglene i klimakvoteforskriftens kapittel 2.

4. Kvoteplikt

Bedriften skal innen 1. mai hvert år overføre et antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp det foregående året, til en nærmere angitt oppgjørskonto i Det norske registeret for klimakvoter (se klimakvoteloven § 13 første ledd).

5. Endring i bedriftsdata

Ved endring i bedriftsdataene gjengitt på første side i denne tillatelsen, herunder overdragelse til ny eier, skal oppdaterte data sendes SFT straks.

6. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.